

Saarna Karjasillan kirkossa 15.11.2020, Valvomisen sunnuntai, 60 vuotta täyttävien seurakuntalaisten juhlamessu

Reilu viikko sitten jännitimme Yhdysvaltojen presidentin vaalia. Joe Biden voitti lopulta Donald Trumpin varsin kirkkaasti. Teidän syntymävuotenne, arvoisat kuuskymppiset, tilanne oli toinen. Silloin käytiin tiukka kisa. Syyskuussa vuonna 1960 kohtasivat senaattori John F Kennedy ja varapresidentti Richard Nixon presidenttiehdokkaiden kaikkien aikojen ensimmäisessä televisiovaalitilaisuudessa. Nixonin voittoa pidettiin etukäteen selvänä, mutta toisin kävi. Nuori, charmikas Kennedy lumosi äänestäjät televisiovaalitilaisuudessa. Hän sai marraskuun presidentinvaalissa 49.7 prosenttia äänistä. Nixon hävisi hänelle vain 0,2 prosenttia, reilu 100 000 ääntä. Presidenttiehdokkaiden välinen äänimäärän ero tämän vuoden vaaleissa oli 50 kertaa suurempi, kokonaiset 5 miljoonaa ääntä.

Presidentinvaalit voivat olla jännittävää seurattavaa. Joissakin maailmanpoliittisissa tilanteissa presidentin valinnalla voi myös olla todellista, konkreettista merkitystä henkilökohtaisella elämällemme. Usein merkitys jää kuitenkin etäiseksi. Paljon suurempi merkitys on niillä asioilla, jotka tulevat oikeasti lähelle. Ne ovat asioita, jotka koskettavat omaa perhettä ja muita läheisiä. Teidän elämääne, arvoisat kuuskymppiset, mahtuu koko joukko asioita, jotka matkan varrella ovat koskettaneet syvästi. Ne ovat luopumisen, menetyksen ja surun hetkiä. Yhtä lailla ne ovat myös ilon ja onnen päiviä. Kerroin pari viikkoa sitten tänä vuonna 80 vuotta täyttäneelle ystävälleni näistä tänään vietettävistä kuuskymppisistä.

Hän kuittasi vähäeleisesti, hieman hymyä silmäkulmassa, Nuorten juhlat. Nuorten juhlat, niin tai näin, joka tapauksessa 60 vuotta on sen pituinen taival ihmisen polkua, että siihen ehtii jokaisen kohdalla sisältyä monenlaista. On saattanut olla myös äärimmäisen tiukkoja tilanteita. Joissakin tilanteissa on ehkä aivan konkreettisesti ollut kysymys omasta elämästä ja kuolemasta. Jälkikäteen on voinut huokaista. Läheltä piti. Enkelit olivat mukana.

Toisinaan kuulee sanottavan: "Tasavuosien täyttäminen on vain numeroita". Olen eri mieltä. Tasavuosien täyttämisessä on kysymys paljon enemmän kuin vain numeroista.

Meidän kulttuurissamme on tapana juhlia tasavuosia. Juhlinta on mielestäni pelkästään hyvä asia. Kun merkkipäiväjuhlat sattuvat omalle kohdalle, ei siinä oikein voi välttyä pysähtymiseltä. Omaa polkua tulee mietittyä tavalla tai toisella. Mitä on jäänyt taakse? Mitä on edessä? Nämä ovat tärkeitä pohdintoja. Niin sanottujen perimmäisten kysymysten äärellä saattaa käydä niin, että kaikkien ehkä vaikeidenkin kokemusten jälkeen mielen täyttää syvä kiitollisuus. Saatamme huokaista, tähän asti on hyvä Jumala auttanut. Enkelit ovat kulkeneet rinnalla. Tämän pyhäpäivän VT:n psalmi 90 alkaa ylistyksellä: "Herra, sinä olet meidän turvamme polvesta polveen. Jo ennen kuin vuoret syntyivät, ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit. Jumala, ajasta aikaan sinä olet". Psalmi jatkuu rukouksella: "Ravitse meitä armollasi joka aamu, niin voimme iloita elämämme päivistä. Niin kuin annoit murheen, anna meille ilo".

Minua puhuttelee psalmikirjoittajan pelkistetty uskontunnustus: "Jumala, ajasta aikaan sinä olet." Ajattelen että tähän pienen ihmisen tunnustukseen kiteytyy oleellinen.

"Jumala, ajasta aikaan sinä olet." Ikiaikojen Jumala on elämän kestävä perusta sekä onnen että murheen päivinä, myös tämänhetkisen ajan pyörteissä.

Uuden testamentin puolella, Apostolien tekojen 17. luku kuvaa Paavalin keskustelua antiikin ajan filosofien, epikurolaisten ja stoalaisten kanssa. Keskustelu käytiin Ateenan Areiopagilla. Paavali etsii taidokkaassa vuoropuhelussa konsensusta. Hän tavoittelee sitä, mistä väittelijöiden kesken voisi syntyä yksimielisyys. Hän kehottaa etsimään Jumalaa, jotta kenties hapuillen voisimme hänet löytää. Puhe Jumalasta huipentuu Paavalin tunnustukseen: "Hänessä me elämme, liikumme ja olemme".

Paavali vakuuttaa keskustelukumppaninsa siitä, että Jumala ei ole meistä kaukana. Sen jälkeen hän kertoo antiikin viisaille Jeesuksesta, joka on tullut aivan lähelle, ihmiseksi, yhdeksi meistä. Hän kertoo kristillisen uskon ydinsanomaa sovitukselta ja ylösnousemuksesta.

Hän avaa keskustelukumppaneilleen avaran näköalan. Näköala on sellainen, jonka yksin elävä Jumala voi meille lahjoittaa. Tuo avara näköala ei ole ankaran syyn ja seurauksen lain kahleissa.

Jumalan armolla on voima särkeä menneisyyden kahleet. Se murtaa ankarimmankin lain painon. Katkeruus on poissa. On vain iloa ja kiitollisuutta.

Teidän syntymävuotenne televisio oli uusi ja ihmeellinen väline.

Vaaliväittelyiden lisäksi se toi olohuoneisiin koko joukon todellisuuksia, joista ei aiemmin ollut havaintoa. Ihmiskunnan yhteiset globaalit haasteet ja niiden mittasuhteet hahmottuivat vähä vähältä. Tänä tiedonvälitys ja viestintä ovat uudella tasolla. Älypuhelin on tuonut telluksen taskuihimme. Toisin kuin apostoli Paavalilla, meillä on taskussa väline vuoropuheluun eri tavalla ajattelevien sekä eri kulttuureita ja uskontoja edustavien ihmisten kanssa.

Tihentyneen teknisen kehityksen aikakaudella maailma on muuttunut. Hyvän elämän eväät ovat kuitenkin aika lailla samat. Meidän tulisi tulla toimeen toistemme kanssa. Eristäytymisen ja muurien rakentamisen sijasta tulisi työskennellä ihmiskunnan ja koko luomakunnan yhteisen hyvän toteutumiseksi. Esimerkillä on hyvän tekemisen saralla valtava voima.

Esimerkkejä eivät ole vain presidentit ja muut johtajat. Ihmisiksi elämisen vastuuta ei voi ulkoistaa. Me jokainen vaikutamme lähipiirisissämme omilla valinnoillamme, puheilla ja teoilla henkiseen ilmastoon ja toistemme hyvinvointiin. Eletystä elämästä jää hyvä ja onnellinen jälki, kun emme elä vain itsellemme ja itseämme varten. Välillä on tarpeen unohtaa älypuhelin ja kohdata toisemme aivan vain kasvojen kautta.

Kristittyjen keskinäisen yhteyden edistämistä, vuoropuhelua ja kulttuurivaihtoa kutsutaan ekumeniaksi. Ekumenia tulee kreikan kielen sanasta oikoumene. Alun perin se tarkoittaa koko asuttua maailmaa. Se muistuttaa siitä, että Kristuksen kirkko on lähtökohtaisesti universaali, maailmanlaaja. Kirkko on ollut globaali jo ennen tuon sanan keksimistä. Pieni havainnollinen esimerkki ekumeniasta on luterilaisen kirkkomme virsikirjaan tiensä löytänyt syntymäpäivävirsi nro 839. Se edustaa rikasta ortodoksista lauluperinnettä. Tässä virressä kiitämme taakse jääneistä monista armorikkaista vuosista. Hapuilemme tulevaan ja pyydämme monia armorikkaita vuosia. Laulan sen teille yhdessä Emilia -kanttorin ja Melodiam -kuoron kanssa.